

Cuprins

Cuvânt-înainte (<i>Prof. univ. dr. Mihai Adrian HOTCA</i>).....	5
Cuvânt-înainte (<i>Prof. univ. dr. Ioan CHIȘ</i>).....	7
Cuvinte-cheie. Abrevieri.....	11
Capitolul I. Instrumente juridice internaționale care interesează protecția persoanelor condamnate la pedepse privative de libertate	13
Secțiunea 1. Scurte considerații introductive	13
§1. Precizări prealabile	13
§2. Dinamica efectivelor persoanelor private de libertate	14
Secțiunea a 2-a. Sistemul de protecție instituit de către Organizația Națiunilor Unite	16
§1. Declarația Universală a Drepturilor Omului	16
§2. Convenția internațională cu privire la drepturile civile și politice	18
§3. Ansamblul de reguli minime pentru tratamentul deținuților	19
§4. Principiile Eticii Medicale.....	20
§5. Convenția Națiunilor Unite împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante	21
§6. Ansamblul de principii pentru protejarea tuturor persoanelor supuse unei forme oarecare de detenție sau încarcerare	22
§7. Principiile de bază pentru tratamentul deținuților	22
§8. Cooperarea internațională în vederea îmbunătățirii condițiilor din penitenciare	23
§9. Principiile cu privire la investigarea eficientă și documentarea torturii și a altor pedepse sau tratamente crude, inumane ori degradante	24
§10. Protocolul opțional la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante	24
Secțiunea a 3-a. Sistemul de protecție instituit de către Consiliul Europei	26
§1. Precizări prealabile	26
§2. Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și protocoalele adiționale	26
§3. Convenția europeană pentru prevenirea torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante și protocoalele adiționale	31
§4. Recomandarea Comitetului de Miniștri nr. Rec(2006)2 din 11 ianuarie 2006 referitoare la Regulile Penitenciare Europene.....	32
§5. Rezoluții și recomandări ale Consiliului Europei.....	34
Secțiunea a 4-a. Sistemul de protecție instituit de către Uniunea Europeană.....	38
§1. Tratatul privind Uniunea Europeană	38
§2. Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.....	40
§3. Cartea verde privind aplicarea legislației Uniunii Europene referitoare la detenție în cadrul justiției penale	41
§4. Jurisprudența Curții Europene de Justiție.....	43
§5. Instrumente, politici, programe desfășurate de Uniunea Europeană în domeniul condițiilor de detenție și al protejării persoanelor private de libertate.....	45

Capitolul al II-lea. Cadrul normativ național privind protecția persoanelor condamnate la pedepse privative de libertate	48
Secțiunea 1. Scurte considerații introductive.....	48
§1. Precizări prealabile.....	48
§2. Abordare istorică asupra mijloacelor de protecție a persoanelor private de libertate în dreptul românesc	49
Secțiunea a 2-a. Constituția României	52
Secțiunea a 3-a. Codul penal și Codul de procedură penală.....	53
§1. Codul penal.....	53
§2. Codul de procedură penală	54
Secțiunea a 4-a. Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate	55
Secțiunea a 5-a. Alte acte normative care conțin dispoziții privind protecția persoanelor condamnate la pedepse privative de libertate	58
§1. Precizări prealabile.....	58
§2. O.G. nr. 26/1994 privind drepturile de hrană, în timp de pace, ale personalului din sectorul de apărare națională, ordine publică și siguranță națională.....	60
§3. H.G. nr. 157/2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal	60
§4. Ordine ale Ministrului Justiției	61
Capitolul al III-lea. Analiza regulilor aplicabile persoanelor condamnate la pedepse privative de libertate	66
Secțiunea 1. Scurte considerații introductive.....	66
§1. Precizări prealabile.....	66
§2. Structura analizei regulilor aplicabile persoanelor condamnate la pedepse privative de libertate.....	68
Secțiunea a 2-a. Interzicerea supunerii la tortură, la tratamente inumane sau degradante ori la alte rele tratamente.....	68
§1. Cadrul legal.....	68
§2. Noțiunile de tortură, tratamente inumane sau degradante	69
§3. Examen al jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.....	75
§4. Condițiile materiale de detenție a persoanelor private de libertate și suprapopularea penitenciarelor	79
§5. Aspecte relevante din jurisprudența la nivel internațional.....	106
§6. Concluzii	107
Secțiunea a 3-a. Interzicerea discriminării.....	108
§1. Cadrul legal.....	108
§2. Interzicerea discriminării la nivelul Consiliului Europei.....	109
§3. Aspecte particulare privind persoanele condamnate la pedepse privative de libertate	110
§4. Examen al jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.....	111
§5. Aspecte relevante din dreptul nord-american și jurisprudența la nivelul Uniunii Europene.....	115
§6. Concluzii	116
Secțiunea a 4-a. Libertatea conștiinței, a opiniilor și libertatea credințelor religioase.....	116
§1. Cadrul legal.....	116

§2. Aspecte generale privind libertatea conștiinței, a opiniilor și a credințelor religioase.....	117
§3. Aspecte particulare privind persoanele condamnate la pedepse privative de libertate	120
§4. Examen al jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.....	125
§5. Jurisprudența națională	131
§6. Aspecte relevante din jurisprudența la nivel internațional și din dreptul nord-american.....	134
§7. Concluzii.....	135
Secțiunea a 5-a. Dreptul de petiționare și dreptul la corespondență	136
§1. Cadrul legal	136
§2. Dreptul de petiționare și dreptul la corespondență	137
§3. Măsuri pentru asigurarea dreptului de petiționare și a dreptului la corespondență.....	143
§4. Examen al jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.....	145
§5. Jurisprudența națională	154
§6. Aspecte relevante din dreptul nord-american.....	159
§7. Concluzii.....	159
Secțiunea a 6-a. Dreptul de a vota	160
§1. Precizări prealabile	160
§2. Cadrul legal și analiza dreptului fundamental de a alege.....	161
§3. Aspecte particulare privind persoanele condamnate la pedepse privative de libertate	164
§4. Examen al jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.....	168
§5. Jurisprudența națională	172
§6. Concluzii.....	173
Capitolul al IV-lea. Protecția prin mijloace de drept substanțial	174
Secțiunea 1. Scurte considerații introductive	174
Secțiunea a 2-a. Analiza circumstanței agravante privind discriminarea	175
§1. Prezentarea prevederilor legale și aspecte generale privind circumstanțele agravante	175
§2. Săvârșirea infracțiunii pentru motive legate de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, gen, orientare sexuală, opinie ori apartenență politică, avere, origine socială, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă sau infecție HIV/SIDA ori pentru alte împrejurări de același fel, considerate de făptuitor drept cauze ale inferiorității unei persoane în raport cu celelalte.....	176
§3. Drept comparat.....	177
Secțiunea a 3-a. Supunerea la rele tratamente	178
§1. Cadrul legal. Precizări prealabile	178
§2. Condițiile preexistente	178
§3. Latura obiectivă.....	180
§4. Latura subiectivă.....	182
§5. Forme. Regim sancționator	182
§6. Drept comparat.....	183
Secțiunea a 4-a. Tortura.....	183
§1. Cadrul legal. Precizări prealabile	183
§2. Condițiile preexistente	184
§3. Latura obiectivă.....	186
§4. Latura subiectivă.....	188

§5. Forme. Regim sancționator.....	188
§6. Drept comparat	189
Secțiunea a 5-a. Violarea secretului corespondenței	189
§1. Cadrul legal. Precizări prealabile.....	189
§2. Condițiile preexistente.....	191
§3. Latura obiectivă	193
§4. Latura subiectivă	201
§5. Forme. Regim sancționator.....	201
§6. Drept comparat	202
Secțiunea a 6-a. Împiedicarea exercitării libertății religioase	202
§1. Cadrul legal. Precizări prealabile.....	202
§2. Condițiile preexistente.....	203
§3. Latura obiectivă	204
§4. Latura subiectivă	206
§5. Forme. Regim sancționator.....	207
§6. Drept comparat	207
Secțiunea a 7-a. Împiedicarea exercitării drepturilor electorale.....	208
§1. Cadrul legal. Precizări prealabile	208
§2. Condițiile preexistente.....	209
§3. Latura obiectivă	210
§4. Latura subiectivă	213
§5. Forme. Regim sancționator.....	213
§6. Drept comparat	213
Secțiunea a 8-a. Aspecte procesuale.....	214

Capitolul al V-lea. Activitatea judecătorului de supraveghere a privării de libertate

libertate	215
Secțiunea 1. Scurte considerații introductive.....	215
Secțiunea a 2-a. Terminologie. Desemnare și incompatibilitate.....	216
§1. Terminologie	216
§2. Desemnarea judecătorului de supraveghere a privării de libertate.....	217
§3. Incompatibilitatea judecătorului de supraveghere a privării de libertate	221
Secțiunea a 3-a. Atribuțiile judecătorului de supraveghere a privării de libertate	223
§1. Aprecieri generale.....	223
§2. Competența judecătorului de supraveghere a privării de libertate	223
§3. Soluționarea plângerilor deținuților privind exercitarea drepturilor	229
§4. Soluționarea plângerilor privind stabilirea și schimbarea regimurilor de executare a pedepselor	245
§5. Soluționarea plângerilor deținuților privind aplicarea sancțiunilor disciplinare	252
§6. Participarea la procedura refuzului de hrană.....	262
§7. Participarea la ședințele comisiei pentru liberare condiționată.....	268
§8. Inspecțiile și controalele locurilor de deținere	271
§9. Alte atribuții.....	272
§10. Viabilitatea mecanismului de control exercitat de către judecătorul de supraveghere a privării de libertate. Examen al jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.....	278
Secțiunea a 4-a. Aspecte procedurale privind activitatea judecătorului de supraveghere a privării de libertate.....	280
§1. Sesizarea, primirea și înregistrarea plângerilor	280

§2. Încheierea judecătorului de supraveghere a privării de libertate. Soluții. Comunicarea încheierilor	282
§3. Examen al jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.....	285
§4. Punerea în executare.....	287
Secțiunea a 5-a. Concluzii.....	288

Capitolul al VI-lea. Contestația împotriva încheierii judecătorului de

supraveghere a privării de libertate	290
Secțiunea 1. Scurte considerații introductive	290
Secțiunea a 2-a. Sesizarea, primirea și înregistrarea contestației	291
§1. Competența materială a instanței.....	291
§2. Titularul contestației. Instanța competentă.....	292
§3. Depunerea și transmiterea contestației către instanța competentă.....	294
Secțiunea a 3-a. Procedura de judecată	296
§1. Desfășurarea judecății	296
§2. Soluția instanței. Comunicarea	299
§3. Punerea în executare.....	301
Secțiunea a 4-a. Jurisprudența națională	301
Secțiunea a 5-a. Scurtă analiză a jurisprudenței Curții Constituționale.....	305
Secțiunea a 6-a. Concluzii.....	309
Concluzii	310
Bibliografie	319